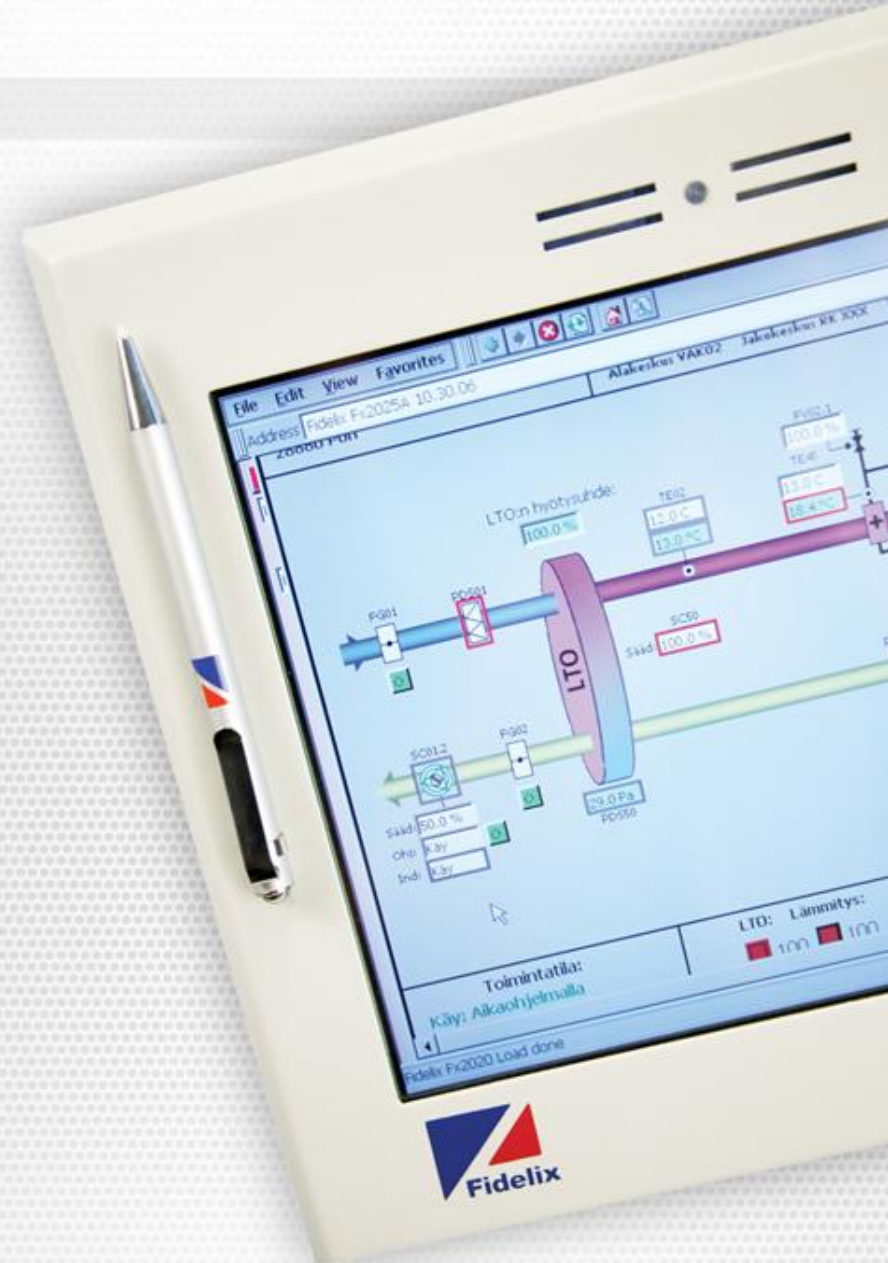

Kiinteistön sähkönkulutus osana
kysyntäjousto

Fidelix 2015

Automaatiöväylä 2/2015: ”Automaatiolla
tehokkuutta sähkön kysyntäjousto

Fidelix Yrityksenä

Fidelix Oy, perustettu 2002. Suomalainen rakennusautomaation edelläkävijä.

Vahva oma tuotekehitysosasto, joka kehittää Fidelix-ratkaisuja.

Liikevaihto 17 M€ (2014), vahva talous AAA

120 työntekijää Suomessa. Pääkonttori Vantaalla. Aluekonttoreita 10:ssa kaupungissa ympäri Suomea.

30 jälleenmyyjää Suomessa

Vientitoimintaa useisiin maihin.

Fidelix Oy
Martinkyläntie 41
FI-01720 Vantaa

www.fidelix.fi
+358 9 250 1288

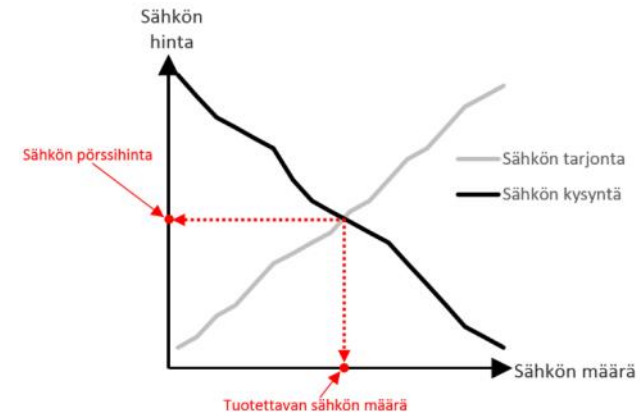
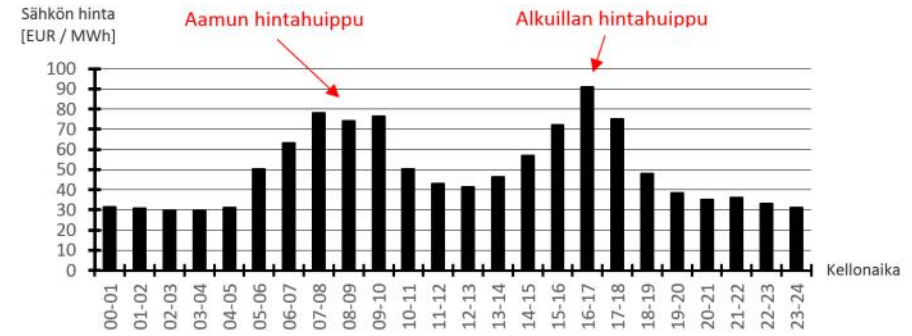
Kysynnän jousto

Energiatehokkuudessa ei ole kysymys pelkästään energiankäytön minimoimisesta, vaan myös energiankäytön fiksummasta ajoittamisesta

Kysynnän joustossa sähköntuotannon tehokkuutta parannetaan tasoittamalla sähkön kulutusjakaumaa

Kysyntäjouston tarve korostuu jatkuvasti, kun sähkönkulutus ja joustamattoman energiantuotannon määrä verkossa lisääntyy

Kysynnän jouston etuja eri osapuolille

Kantaverkkoyhtiö:

- Tehotasapainon hallinta, taajuuden säätö, häiriöreservit...

Jakeluverkkoyhtiö:

- Sähkön toimitusvarmuus, verkon mitoitusaste...

Sähkön myyjä:

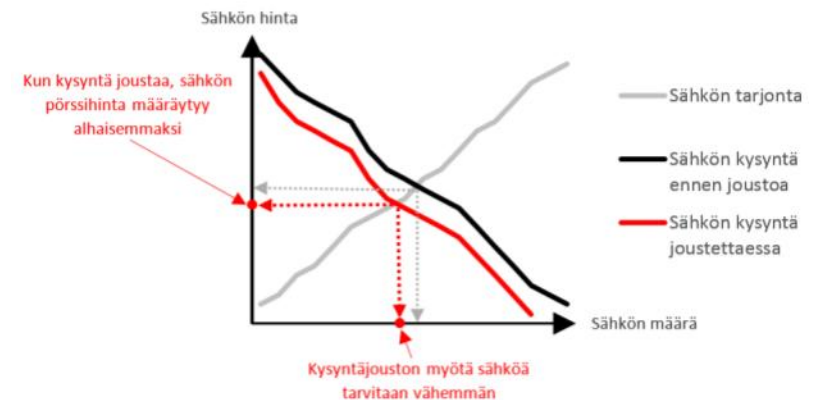
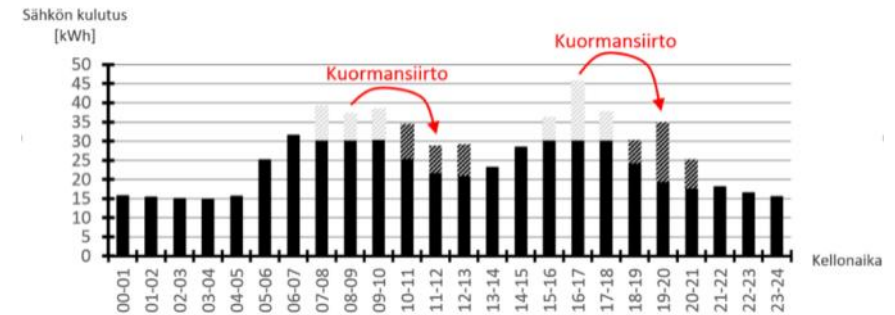
- Sähkön hankinnan suunnittelu, uusien tuotteiden kehittäminen...

Sähkön kuluttaja:

- Edullisempi sähkö, parempi toimitusvarmuus...

Ympäristö:

- Sähkön tuottaminen vähäpäästöisemmin...

Kysynnän jousto tänä päivänä

Suurteollisuuden, kuten metsä-, metalli- ja kemianteollisuuden kuormat ovat osallistuneet kysyntäjoustoon jo pitkään.

Kiinteistöissä joustoa toteutetaan lähinnä sähkölämmittäjille suunnatulla sähkön kaksiaikaishinnoittelulla. Potentiaalia on kuitenkin merkittävästi enemmänkin, ja se on saatava paremmin mukaan.

Uusia hyödyntämättömiä joustokohteita on arvioitu löytyvän mm. elintarviketeollisuudesta, kasvihuoneista ja jätevedenpuhdistamoista.

Kiinteistöjen joustavat kuormat

LUOKKA 1 – Ei sovellu joustoon

- Valaistus
- Suurin osa kotien viihde-elektroniikasta

LUOKKA 2 – Pieni joustopotentialiaali

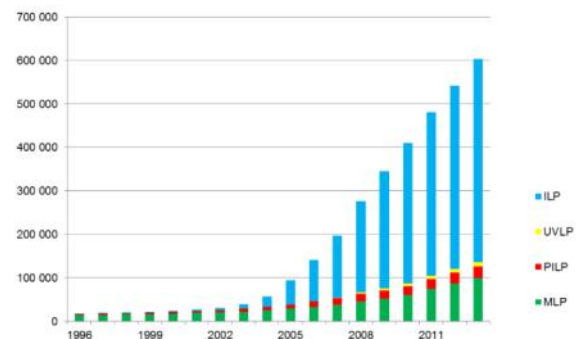
- Pesukoneet
- Kiukaat

LUOKKA 3 – Merkittävä joustopotentialiaali

- Lämmitys
- Jäähdytys
- Ilmanvaihto
- Sulanapidot

kpl Lämpöpumppujen myyntitilasto

Lähde: www.sulpu.fi

Kenelle kuormien ohjausvastuu?

Keskitettyssä kuormanohjauksessa vastuu kuormanohjauksesta on kiinteistön ulkopuolisella taholla, esimerkiksi sähkön myyjällä tai verkkoyhtiöllä.

ETUJA:

- Verkon hallinta ja sähkön ostamisen suunnittelu helpottuu, kun ohjat ovat omissa käsissä

HAASTEITA:

- Ohjataan “sokeasti” viihtyvyyden kannalta kriittisiä kuormia
- Nykyinen AMR-mittarin relerajapinta ei mahdollista monipuolista kuormanohjausta
- Viihtyvyyshaittojen minimoimiseksi rajoitusjaksojen mitat on pidettävä maltillisina, jolloin suuri osa joustopotentialista saattaa jäädä hyödyntämättä

Itsenäisessä kuormanohjauksessa kuluttaja määrittelee itsenäisesti kuormanrajoitusratkaisunsa perustaen ne esimerkiksi sähkön pörssihintaan.

ETUJA:

- Kiinteistöautomaatiota hyödyntämällä joustoon voidaan liittää monipuolisesti erilaisia kuormia
- Ei riskiä viihtyvyyshaitoista, koska kuormanohjauksesta päättävä taho tuntee kiinteistön olosuhteet ja voi itse määritellä oman viihtyvyytensä reunaehdot

HAASTEITA:

- Verkonhaltija tai sähkönmyyjä ei voi tarkasti ennakoida millaisiin joustoratkaisuihin kuluttaja päätyy

Kysyntäjousto Case 1 – Kuluttajapään itsenäinen kuormanohjaus

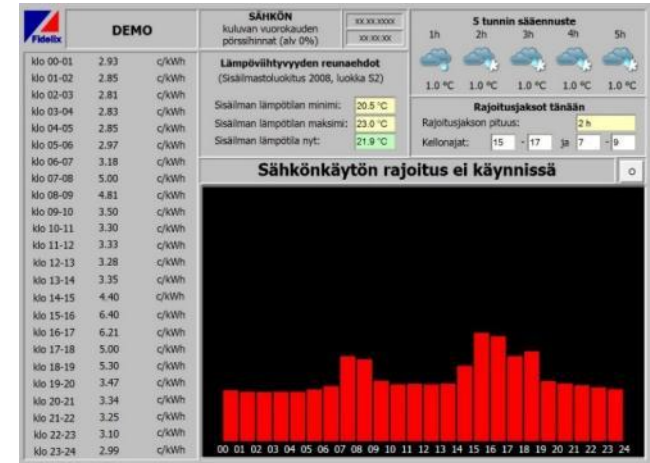

Diplomityö (2014) “Kiinteistöjen sähkökuormien markkinahintaperusteinen ohjaus rakennusautomaatiolla”

Työssä pilotoitiin toimistokiinteistön jäähdytyskuormien rajoitusta.

Ohjausratkaisuissa hyödynnettiin Nord Pool Spotin julkaisemia sähkön Elspot-pörssihintoja ja Forecan julkaisemaa sääennustedataa.

Työn tavoitteena oli kehittää itsenäiseen kysyntäjoustoön soveltuva kuormanohjausmalli, todentaa sen tekninen toteutettavuus ja arvioida jäähdytyskuorman soveltuvuutta kysyntäjoustoön.

LÄHTÖTIEDOT

- >Sähkön tuntihinnat
- >Sääennuste
- >Kiinteistön olosuhdemittaukset
- >Lähtötiedot kiinteistön käyttäjiltä

Kuormanohjauksen lähtötiedot

OHJAUSLOGIIKKA

- >Hintapiikkien tunnistus
- >Joustopotentiaalin tunnistus
- >Ohjaukskäskyjen siirto kuormille

Rajoitustoimintojen määrittely

OHJATTAVAT KUORMAT

- LUOKKA 1: Pohjakuormat
- LUOKKA 2: Siirrettävät, ei keskeytettävät kuormat
- LUOKKA 3: Siirrettävät ja keskeytettävät kuormat

Luokka 1

Luokka 2

Luokka 3

Kysyntäjousto Case 1 – Tuloksia

Tekninen toteutus

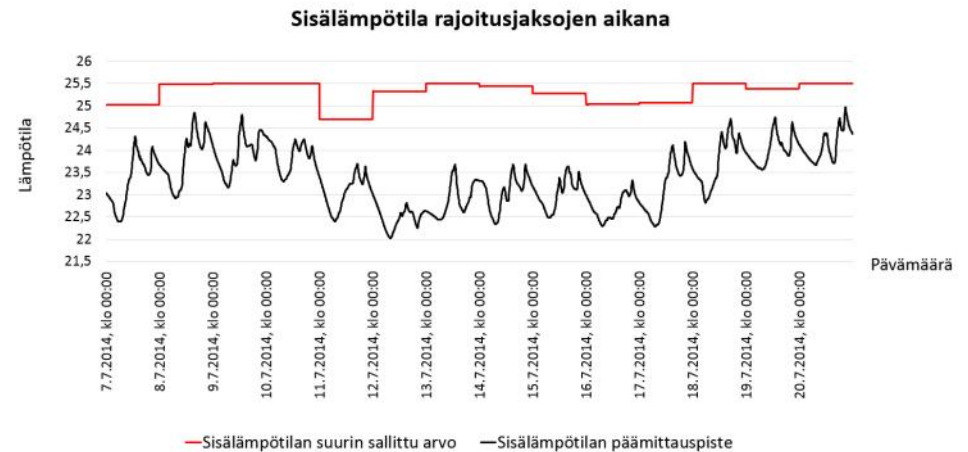
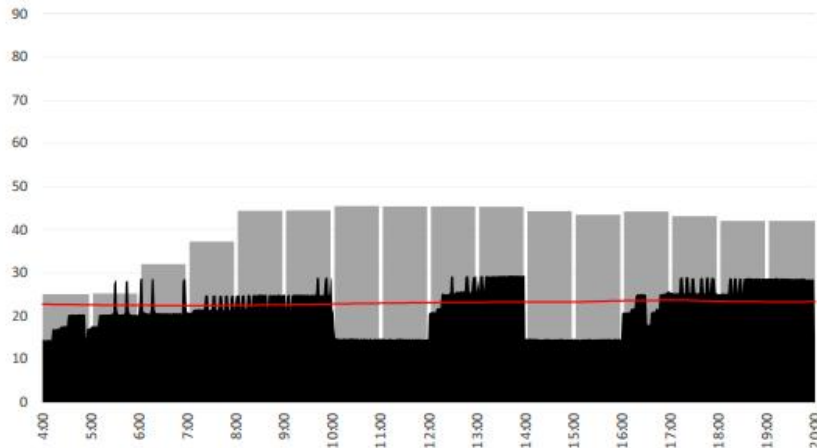
- Rajapinnat Nord Pool Spotin ja Forecan kanssa toimivat testijaksolla odotusten mukaisesti

Jäähdytyskuorman soveltuvuus joustoon

- Merkittävä joustopotentialiaali on hyödynnettävissä ilman viihtyvyyshaittoja
- Lämpöpumppujen yleistymisen myötä jäähdytyksen potentialiaali tulee kasvamaan

Joustaminen kuluttajan näkökulmasta

- Kun automaatio määrittelee ohjausratkaisut, joustamisesta tulee kuluttajalle vaivatonta
- Joustaminen saatava kuluttajalle taloudellisesti houkuttelevammaksi

Fidelix Oy
Martinkyläntie 41
FI-01720 Vantaa

www.fidelix.fi
+358 9 250 1288

Kysyntäjousto Case 2 – Kiinteistöjen kuormien aggregointi

Vireillä pilottihanke, jossa tavoitteena aggregoida Fidelixin-kohteiden kuormia suuremmaksi kokonaisuudeksi ja osaksi kantaverkkoyhtiön kysyntäjoustromarkkinoita.

Suunnitellun toteutusmallin tiedonsiirtorajapinnat mahdollistavat kiinteistöjen sisäolosuhteiden huomioon otamisen ohjauksratkaisussa, vaikka varsinainen kuormanrajoituskäsky tulee kiinteistön ulkopuolelta.

- Kysynnän jouston tarve kasvaa vuosi vuodelta
- Teollisuuden lisäksi myös kiinteistöissä on merkittävä määrä joustoon soveltuvaa kuormaan. Tätä kuormaa tulisi hyödyntää paljon nykyistä paremmin.
- Kiinteistöjen monipuolisessa ja viihtyvyyden kannalta riskittömässä kuormanohjauksessa avainasemaan nousee kiinteistöautomaation hyödyntäminen ohjausratkaisuissa
- Tekniset edellytykset nykyistä monipuolisempien kiinteistöjen kysyntäjoustoratkaisujen toteuttamiseen ovat jo olemassa.
- Tärkeää on myös lisätä kuluttajien tietoisuutta ja joustamiseen ryhtymisen houkuttelevuutta tehokkaammalla markkinoinnilla sekä uusilla tuotteilla ja sähkön hinnoittelumalleilla.

Fidelix 2015

